

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

HAZIR GIYIM SEKTÖRÜ

●●● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Tekstil ve Konfeksiyon Ürünleri Daire Başkanlığı

HAZIR GIYİM SEKTÖRÜ

SEKTÖRÜN TANIMI

SITC NO: 84

ARMONİZE NO: 61 ve 62

TÜRKİYE'DE ÜRETİM

Tekstil ve hazır giyim sektörü, 1980 yılında uygulamaya konulan ihracata yönelik kalkınma politikası ile hızla büyümeye başlamış ve bu tarihten itibaren sektöre yapılan yatırımlar artmıştır. Tekstil ve hazır giyim sektörü birlikte değerlendirildiğinde, gayri safi yurt içi hasıla, imalat sanayi ve sanayi üretimindeki pay, ihracat, ekonomiye sağladığı net döviz girdisi, istihdam, yatırım gibi makro-ekonomik büyüklükler açısından Türkiye'nin önemli sektörlerinden biridir. Tekstil ve hazır giyim sektörü beraberce ülkemiz GSYİH'sinin %10'luk kısmını sağlamaktadır. Bugün Türk tekstil ve hazır giyim sektörü büyük oranda ihracat odaklı bir sektördür. Mevcut kapasiteler yurt içi talepten oldukça fazladır. Yaklaşık 30 milyar dolarlık üretim değerinin 20 milyar dolarlık bölümü ihraç edilmektedir.

Türk hazır giyim sektörü dünyanın 6. büyük hazır giyim ihracatçısı konumundadır. AB ülkelerine tekstil ve hazır giyim ihracatında ise ülkemiz Çin'in ardından 2. sırada yer almaktadır. Bugün, hazır giyim sektörü, üretim ve istihdamdaki büyük ağırlığıyla ülkemiz ekonomisinin lokomotif sektörlerinden birisi konumundadır.

Türkiye genelinde ihracata yönelik üretim yapan ve %90'ı KOBİ olan 18.500 civarında imalatçı/ihracatçı firma bulunmaktadır. Bunlardan 11.000'i hazır giyim, 7.500'ü tekstil alanında faaliyet göstermektedir. Sektörde faaliyet gösteren firmaların sayısı ise 43.000 civarındadır. Bu firmalarda kayıtlı yaklaşık 750.000 kişi istihdam edilmektedir.

Dokuma alanında Türkiye'deki toplam kurulu dokuma kapasitesinin 1.350.000 ton civarında olduğu tahmin edilmektedir. Örne ürünlerde ise 2.250.000 ton'luk bir kapasite söz konusudur. Son yıllarda çorap sanayi, diğer tekstil alt sektörlerine nazaran daha hızlı bir gelişme göstermiş olup, çorap sanayinin kapasitesi yeni yapılan yatırımlarla 200 milyon düzinenin üstüne çıkmıştır.

Türkiye'de üretilen hazır giyim ürünlerinin büyük bir kısmını pamuklu ürünler oluşturmaktadır. Sektör üretiminin yaklaşık %65'i ihraç edilmektedir. Yine, ihraç edilen ürünlerin yaklaşık %80'ini pamuklu ürünler oluşturmaktadır. Sektörün pamuk, yün, iplik ve kumaş gibi hammadde ve ara malı ihtiyacı büyük ölçüde yurt içinden karşılanmakla birlikte, önemli miktarda ithalat da gerçekleştirilmektedir. Türkiye dünyanın 8. büyük pamuk üreticisi olmasına karşın, yerli üretim iç talebi karşılamamaktadır. Ülkemiz dünya pamuk tüketiminde 4. sırada bulunurken, organik pamuk üretiminde dünyada Hindistan ve Suriye'den sonra üçüncü sırada yer almaktadır.

Sektörün en önemli sorunları arasında finansman ve enerji maliyetlerinin yüksekliği, aşırı kapasite, kayıt dışı üretim, markalaşamama, alt sektörler arasında koordinasyon ve işbirliğinin yeterli şekilde sağlanamaması, firmaların sermaye yapılarının güçsüz olması ve yaşanan küresel kriz nedeniyle iç ve dış talepte daralma yer almaktadır. Sektörün sahip olduğu başlıca avantajlar hızlı teslimat, hedef pazarlara olan yakınlık, teknik, sosyal ve idari bilgi birikimi ve geniş ürün yelpazesi olarak sıralanabilir. Hazır giyim sektöründeki büyük firmalar son zamanlarda yurt içinde ve yurt dışında mağazalaşmaya

yoğunlaşmışlardır. Türk hazır giyim sanayi esnek üretim yapısına sahip olup, değişen moda eğilimlerine uyum sağlayabilmektedir.

Dünyada, özellikle gelişmiş ülkelerde çevre, kalite, sağlık vb. alanlarda yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak bu konularla ilgili çeşitli düzenlemelere ve uygulamalara gidilmektedir. Bugün, hazır giyimde en önemli pazarımız olan AB'de çevre ve sağlıkla ilgili olarak yaşanan gelişmelerin bir sonucu olarak, pek çok ürünün yanı sıra tişörtler için AB çevre etiketi geliştirilmiştir. Firmalarımız da son yıllarda bu gelişmeleri yakından takip etmekte ve çevre etiketlerine artan bir oranda ilgi göstermektedirler. Buna bağlı olarak da kalite yönetim sistemlerine uygun faaliyet gösteren firmaların sayısı hızla yükselmektedir. Sektör Avrupa'da uygulamaya konan çevre ve sağlıkla ilgili düzenlemelere uyum sağlamıştır. Azo boyar maddelerle ilgili özellikle Almanya'da başlayan gelişmelerin bir sonucu olarak, 1 Mart 1995'den itibaren söz konusu boyar maddelerin Türkiye'de üretimi, kullanımı ve ithali ile söz konusu aminlerin boyar madde üretiminde kullanımı yasaklanmıştır.

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

2005 ve 2006 yılında 11,5 milyar dolar civarında gerçekleşen hazır giyim ihracatı 2007 yılında %15,6 oranında artış göstererek 13,5 milyar dolara yükselmiştir. 2008 yılında ise önemli pazarlarımızdan İngiltere ve A.B.D.'ye gerçekleştirilen ihracatın sırasıyla %20 ve %40 oranlarında gerilemesi toplam hazır giyim ihracatının %2,3 düşmesine ve 13,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesine yol açmıştır. 2009 yılında küresel krize bağlı dış talepteki daralmanın bir sonucu olarak %14,7 gerileyerek 11,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen sektör ihracatı, 2010 yılında yeniden artış trendine girerek %10,3 oranında artış göstermiş ve 12,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2011 yılında ise %9,4 artışla 13,5 milyar dolar hazır giyim ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Son yıllarda tekstil ve hazır giyimin toplam ihracat ve imalat sanayi içindeki payı azalmaya devam etmektedir.

2010 yılı itibarıyla hazır giyim ihracatınının 7,7 milyar doları örme ürünlerden, 4,6 milyar doları da örülmemiş ürünlerden kaynaklanmıştır. 2011 yılında ise ülkemiz 8,4 milyar dolarlık örme ürün, 5,1 milyar dolarlık da örülmemiş ürün ihracatı gerçekleştirmiştir. 3 milyar dolarla tişörtler, 1,3 milyar dolarla kazaklar, 1,1 milyar dolarla kadın ve kız çocuklar için takımlar ve 1 milyar dolarla çoraplar örme ürünler arasında en öne çıkan ihracat kalemleridir.

Türkiye'nin Örme Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Tanımı	2009	2010	2011	Değişim (%) (10/11)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	42.408	36.192	40.451	11,8
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	35.084	27.981	30.911	10,5
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	198.936	189.608	216.011	13,9
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	816.2890	1.052.618	1.125.060	6,9
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	204.027	186.692	199.599	6,9
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	590.276	626.984	622.823	-0,7
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	82.427	77.406	91.047	17,6
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	251.374	262.798	270.032	2,8
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	2.398.379	2.755.467	3.053.308	10,8
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	1.079.975	1.205.348	1.322.191	9,7
6111	Bebek için giyim eşyası	71.163	83.499	103.872	24,4
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	63.749	69.957	69.747	-0,3
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	188	200	408	104,4
6114	Diğer giyim eşyası	173.245	165.458	150.378	-9,1
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	881.063	952.721	1.057.788	11,0
6116	Eldiven	2.495	2.712	2.945	8,6
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	34.466	35.570	39.564	11,2
	Toplam	6.925.548	7.731.212	8.396.136	8,6

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Örülmemiş ürünlerden ise 2011 yılında 2 milyar dolarla kadın ve kız çocuklar için takımlar, 1,4 milyar dolarla erkek ve erkek çocuklar için takımlar, 547 milyon dolarla erkek ve erkek çocuklar için gömlekler ve 512 milyon dolarla kadın ve kız çocukları için bluz ve gömlekler en önemli ihracat kalemlerini oluşturmuştur.

Türkiye'nin Örülmemiş Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Tanımı	2009	2010	2011	Değişim (%) (10/11)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	79.912	84.751	81.340	-4,0
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	68.113	85.703	96.506	12,6
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.191.933	1.284.584	1.383.134	7,7
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	1.704.684	1.853.798	2.072.015	11,8
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	411.644	458.266	547.492	19,5
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	431.978	447.905	512.392	14,4
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	38.937	46.110	47.638	3,3
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	154.875	152.811	150.735	-1,4
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	30.445	34.984	38.601	10,3
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	16.891	16.184	15.691	-3,0
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	56.124	56.587	65.613	16,0
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	64.766	66.740	67.802	1,6
6213	Mendil	332	257	253	-1,6
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	29.683	31.361	34.233	9,2
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	4.817	3.659	3.318	-9,3
6216	Eldiven	1.158	886	854	-3,6
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	8.538	11.536	11.908	3,2
	Toplam	4.294.831	4.636.123	5.129.525	10,6

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye 2011 yılı hazır giyim ihracatının %76,2'si, ilk 10'da yer alan Almanya (%23,8), İngiltere (%14,4), İspanya (%9,6), Fransa (%7,8), Hollanda (%5,5), İtalya (%5,3), Danimarka (%3,3), Belçika (%2,8) İsveç (%1,9) ve Rusya'ya (%1,7) gerçekleştirmiştir. Bu ülkelerden Almanya, uzun yıllardır Türkiye'nin en önemli hazır giyim pazarı durumundadır. Son 10 yıldır diğer ülkelere yapılan ihracatın gelişmesiyle, Almanya'nın payı 1996'da %47,3'ten 2011'de %23,8'e kadar gerilemiştir.

Uzun yıllar Almanya ve A.B.D.'nin ardından üçüncü önemli pazar olan İngiltere, 2002 yılında ikinciliğe yükselmiş ve günümüze kadar sıralamadaki yerini korumuştur. Buna karşın 2008 yılında İngiltere'ye gerçekleştirilen hazır giyim ihracatı %20,4 gibi çok keskin bir gerileme göstererek 2,4 milyar dolardan 1,9 milyar dolara kadar gerilemiş, 2009 yılında da %13 oranında gerileyerek 1,7 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu ülkeye 2010 yılında %15,6 artış ile 1,9 milyar dolar olarak yapılan hazır giyim ihracatımız, 2011 yılında ise %0,9 oranında artmıştır.

2002 yılında İngiltere'nin ardından üçüncülüğe gerileyen A.B.D.'ye gerçekleştirilen hazır giyim ihracatı, 2003 yılında 1,2 milyar dolarla en yüksek seviyesine ulaşmış; ancak, sonraki yıllarda büyük bir gerileme içine girerek 294 milyon dolarla 2008 yılında sekizinci sırada yer almıştır. ABD'ye hazır giyim ihracatı 2009 yılında %41,1 gibi şiddetli bir düşüşle 173,4 milyon dolar seviyesinde gerçekleşirken ABD'nin ülkemiz hazır giyim ihracatındaki sıralaması da 10. sıraya gerilemiştir. 2010 yılında anılan ülkeye hazır giyim ihracatında

%1,7 artış kaydedilmiş olmakla beraber ABD 10. sıradaki yerini korumuştur. 2011 yılında ise söz konusu ülkeye %2,8 oranında ihracat artışı sağlanmış olup ABD ülkemiz hazır giyim ihracatındaki sıralamasında 12. sıraya gerilemiştir. Son yıllarda hazır giyim ihracatının en istikrarlı artış gösterdiği pazarlar İspanya ve Belçika olmuştur.

Diğer taraftan 2009 yılında hazır giyim ihracatımızın en fazla artış gösterdiği pazar Irak olmuştur. 2009 yılında Irak'a yönelik hazır giyim ihracatımız %90,6 oranında artış göstererek 161,5 milyon dolara ulaşırken, ülkemiz hazır giyim ihracatı içindeki payı %1,4'e yükselmiştir. 2010 yılında anılan ülkeye yapılan hazır giyim ihracatı %6 artış göstererek 171,2 milyon dolar olarak gerçekleşirken, 2011 yılında ise %33 artışla 227,5 milyon dolara ulaşmıştır. Bu ülkenin toplam hazır giyim ihracatımız içindeki payı %1,7'ye yükselmiş olup, anılan ülke ülkemiz hazır giyim ihracatında 11. sırada yer almaktadır.

2011 yılında hazır giyim ihracatımızdan aldığı %1 pay ile en fazla ihracat artışı sağlanan ülke Suudi Arabistan olup, söz konusu ülkeyi %53,2 artışla Polonya izlemektedir.

Türkiye'nin Ülkeler Bazında Hazır Giyim İhracatı (Milyon ABD \$)

Ülkeler	2009	2010	2011	Değişim (10/11) (%)
Almanya	2.769	3.005	3.220	7,2
İngiltere	1.686	1.934	1.951	0,9
İspanya	901	1.075	1.298	20,7
Fransa	870	979	1.050	7,2
Hollanda	571	613	742	21,2
İtalya	594	616	722	17,2
Danimarka	392	421	445	5,8
Belçika	287	360	383	6,4
İsveç	238	256	261	2,1
Rusya	108	206	233	12,6
Irak	161	171	227	33,0
A.B.D.	173	215	221	2,8
Polonya	76	96	147	53,2
Romanya	96	175	136	-22,1
Suudi Arabistan	52	66	130	96,5
İsrail	92	111	127	14,9
Çek Cumhuriyeti	104	105	122	16,7
İsviçre	95	99	108	9,2
Avusturya	131	100	103	3,4
Yunanistan	148	98	99	0,0
Ukrayna	84	47	96	0,6
Cezayir	162	80	93	106,9
B.A.E.	45	61	83	15,3
Norway	65	75	76	35,1
Diğer	1.319	1.403	1.452	3,6
Toplam	11.220	12.367	13.526	9,4

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Hazır giyim alanında Türkiye'nin en önemli rakipleri, özellikle düşük ihracat fiyatlarına sahip Uzakdoğu ülkeleridir. 2005 yılında tekstil ve hazır giyim ticaretindeki kotaların kalkmasıyla dünyanın en büyük hazır giyim üreticisi ve ihracatçısı olan Çin, dünya tekstil ve hazır giyim

pazarındaki liderliğini güçlendirmektedir. Diğer taraftan, 2007 yılının ortalarında ABD’de ortaya çıkan finansal kriz, 2009 yılında hem ABD’de hem de AB’de daha da derinleşmiş; büyük ölçüde bu pazarlara ihracat yapan gelişmekte olan ekonomilerde de daha yıkıcı etkiler yaratarak tüm dünyayı etkisine almıştır. Bu olumsuz koşullarda özellikle gelişmiş ülkelerdeki tüketicilerin zorunlu olmayan mallardaki tüketimlerini büyük ölçüde kısımları pek çok üründe olduğu gibi hazır giyim harcamalarının da azalmasına yol açmış ve bu durumdan ülkemiz hazır giyim ihracatı da çok olumsuz bir biçimde etkilenmiştir. Halihazırda en önemli ihraç pazarımız olan AB ülkelerinin içinde bulunduğu borç krizi de ülkemizin söz konusu pazara olan ihracatını etkilemektedir.

İthalat

Türkiye’nin hazır giyim ithalatı, kotaların kaldırılması süreciyle birlikte, özellikle 2003 yılından itibaren hızla yükselmeye başlamış ve 2011 yılı itibarıyla 2,9 milyar dolara ulaşmıştır. Çin, Bangladeş, Hindistan, Malezya, Hong Kong, Endonezya, Pakistan, Vietnam ve Sri Lanka’dan gerçekleştirilen hazır giyim ithalatı 1998’de %9,4 payla sadece 20 milyon dolarken, 2011 yılına gelindiğinde %75,3 payla yaklaşık 2,3 milyar dolara ulaşmıştır. Diğer taraftan son yıllarda Çin, ülkemiz ithalatında benzer Uzakdoğu pazarlarını geride bırakarak öne çıkmıştır. 2011 yılında bu ülkeden hazır giyim ithalatımız %23,2 artış göstererek 1 milyar dolara ulaşmıştır. İlk 10 içerisinde yer alan ve 4.sırada bulunan İtalya’dan gerçekleştirilen ithalat ise 144 milyon dolara ulaşmıştır.

Türkiye’nin Örne Giyim İthalatı (Milyon ABD \$)

GTİP	Ürün tanımı	2009	2010	2011	Değişim (%) (10/11)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	7,9	11,4	13,8	20,8
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	8,3	9,9	11,3	14,8
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	13,7	24,4	23,8	-2,6
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	57,4	77,6	76,8	-1,1
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	31,5	41,0	47,1	14,9
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	35,2	44,9	44,3	-1,2
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	6,5	7,5	9,7	29,1
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	18,1	20,4	27	32,8
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	133,3	166,2	194,2	16,9
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	320,2	414,3	400	-3,5
6111	Bebek için giyim eşyası	19,6	26,2	33,9	29,2
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	17,9	24,0	29,7	23,6
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	1,5	2,1	2,7	33,0
6114	Diğer giyim eşyası	11,5	13,6	9,2	-32,1
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	28,3	46,0	61,1	32,8
6116	Eldiven	26,5	59,3	80,2	35,3
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	15,5	18,5	19,8	7,1
	Toplam	752,9	1.007,3	1.084,9	7,7

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Ürünler bazında hazır giyim ithalatı incelendiğinde, örülmemiş giyim eşyasının 1,9 milyar dolarla daha önemli bir yer tuttuğu görülmüştür. Bu ürünler arasında özellikle kadın ve kız çocukları için takımlar ve erkekler ve erkek çocuklar için takımlar ithalatta önemli yer tutmuştur. Örme ürünlerde ise, ithalat 1,1 milyar dolara ulaşırken, kazak ve tişörtler en önemli kalemleri oluşturmuştur.

Türkiye'nin Örülmemiş Giyim İthalatı (Milyon ABD \$)

GTİP	Ürün tanımı	2009	2010	2011	Değişim (%) (10/11)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	120,0	160,9	177,9	10,6
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	100,2	140,6	152,4	8,5
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	229,3	306,9	341,6	11,3
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	301,7	395,9	449,4	13,5
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	96,5	139,3	157,7	13,1
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	88,7	105,9	126,9	19,8
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1,7	2,2	3,3	52,3
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	4,9	6,8	7,2	6,6
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	13,1	15,1	19,7	30,2
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	27,5	49,7	152,8	207,7
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	43,3	54,2	73,1	34,9
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	69,9	92,1	117,9	28,0
6213	Mendil	0,9	0,9	1,0	19,2
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	32,7	42,8	51,5	20,3
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	13,4	14,3	17,1	20,0
6216	Eldiven	2,1	2,5	3,4	38,4
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	11,5	19,5	20,7	6,1
	Toplam	1.157,4	1.550,0	1.874,3	20,9

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye'nin Ülkeler Bazında Hazır Giyim İthalatı (Milyon ABD \$)

Ülkeler	2009	2010	2011	Değişim (%) (10/11)
Çin	545.9	887.6	1.093.1	23,2
Bangladeş	415.3	647.8	684.0	5,6
Hindistan	124.7	146.9	170.0	15,8
İtalya	108.2	119.8	144.8	20,9
Vietnam	53.5	67.1	86.1	28,2
Sri Lanka	62.4	98.5	75.1	-23,8
Mısır	30.1	46.2	66.6	44,0
Pakistan	48.1	58.9	60.8	3,3
İspanya	42.5	48.1	58.8	22,0
Endonezya	45.3	38.2	47.7	24,8
Fas	38.8	39.0	44.2	13,5
Almanya	26.5	29.4	31.7	7,9
Bulgaristan	18.3	19.6	29.0	47,9
Kamboçya	14.7	16.7	27.4	64,4
Portekiz	21.0	20.5	25.2	22,7
Romanya	13.6	16.1	23.9	48,6
Gürcistan	13.9	21.2	20.7	-2,4
İngiltere	16.6	16.3	20.2	24,2
Fransa	14.5	16.5	19.9	20,4
Tayland	14.1	13.4	18.3	36,6
Tunus	11.3	11.2	15.8	42,0
A.B.D.	9.5	10.5	14.0	33,2
Slovak Cumh.	4.3	4.6	12.1	161,4
Moldovya	16.4	13.4	10.5	-21,6
Burma (Birmanya)	14.3	19.6	9.4	-52,1
Diğer	185.4	129.5	148.9	15,0
Toplam	1.910,2	2.557,4	2.959,2	15,7

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

DÜNYA HAZIR GİYİM TİCARETİ

2005 yılında kotaların kalkmasıyla birlikte, dünya hazır giyim pazarında hem arz hem de talep yönünde şiddetli bir rekabet yaşanmaya başlamıştır. Kötüleşen ekonomik koşullar nedeniyle A.B.D, Almanya ve Japonya gibi büyük ülkelerde tüketicilerin satın alma kararlarında fiyatın önemi artmaya başlamıştır. Özellikle, tüketicilerin belirli bir kalitedeki ürünü daha düşük fiyatlardan talep etmesi, hazır giyim ürünleri üzerinde ciddi bir fiyat baskısı yaratmıştır.

Diğer taraftan, perakende sektöründe faaliyet gösteren firmaların çeşitlenmesi, sayılarının artması ve faaliyetlerinin genişlemesi hazır giyim ürünlerindeki fiyat rekabetini şiddetlendirmiştir. Örneğin, geçmişte distribütörlerden ya da doğrudan ithalatçılardan alım yapan perakendeciler, günümüzde doğrudan ithalata, hatta ucuz işçilikle üretim yapan ülkelerde fason üretime yönelmişlerdir. Bu da perakendecilere, aracısız olarak doğrudan tüketiciye ulaşma imkanı vermiş ve fiyatların düşmesine yol açmıştır. Kotaların kalkmasıyla birlikte, büyük alım gruplarının alımlarını tek ya da birkaç ülkede yoğunlaştırması ve bunu

üreticiler üzerinde kullanması, fiyatlar konusunda üreticilerin aleyhine önemli bir baskı unsuru oluşturmuştur. Dolayısıyla, bu baskı, hem üretici ülkeler arasında, hem de aynı ülkedeki üreticiler arasında şiddetli bir rekabetin yaşanmasına yol açmıştır.

Kotaların kalkmasıyla dünya tekstil ve hazır giyim pazarlarındaki koşullar değişmiş, firmaların 2005 öncesinde sahip oldukları tedarik imkanları büyük ölçüde sınırlanmıştır. Yeni dönemde ürün tedariki yanında hizmet sunumu da önem kazanmıştır. Dünya hazır giyim üretim kapasitesinin talepten iki kat daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Dünya tekstil ve hazır giyim ticaretine etki eden en önemli olay, Çin'in 11 Aralık 2001 tarihinde DTÖ'ye 143. üye olarak girmesi olmuştur. Çin bu üyelikle, DTÖ'nün "Tekstil ve Konfeksiyon Antlaşması"na tabii olmuş ve 2005 yılından itibaren kotaların kaldırılmasıyla tekstil ve konfeksiyon ihracatını önemli oranda artırmıştır. Bununla birlikte, 1,5 milyarlık nüfusa sahip olan Çin, yaklaşık 150 milyonluk yüksek geliri bir kitle ile aynı zamanda önemli bir pazar durumuna gelmiştir.

Dünya hazır giyim ihracatı 2010 yılında 354 milyar dolar civarında gerçekleşmiş olup, bu rakamın yaklaşık 183 milyar doları örme ürünlerden, 170 milyar doları da örülmemiş ürünlerden oluşmaktadır.

Örme hazır giyim ticaretinde en önemli yeri tişörtler ve kazaklar tutmaktadır. 2010 yılındaki ticaret tişörtlerde 34 milyar doları, kazaklarda ise 45 milyar doları aşmıştır.

Örülmemiş hazır giyim ticaretinde ise en önemli yeri kadın ve kız çocukları için takımlar ile erkek ve erkek çocuklar için takımlar tutmuştur. 2010 yılındaki ihracat, kadın ve kız çocukları için takımlarda 47 milyar doları, erkek ve erkek çocuklar için takımlarda ise 36 milyar doları aşmıştır.

Dünya Örme Giyim İhracatı (Milyon ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2008	2009	2010	Değişim (%) (09/10)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	1.529	1.356,2	1.577,1	16,3
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	2.084,4	1.909,8	2.206,2	15,5
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs	9.911,4	8.747	10.215,8	16,8
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	20.364,3	21.095,8	26.911,3	27,6
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	8.071,7	6.750,1	7.667,5	13,6
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	8.279,5	6.198,3	6.144,1	-0,9
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	4.667,1	3.880,7	4.869	25,5
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	11.022,2	9.136,2	10.536,9	15,3
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	35.560,2	30.693,2	34.930,4	13,8
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	46.338,6	41.410,3	45.365,1	9,6
6111	Bebek için giyim eşyası	5.514,5	5.009,3	5.560,1	11,0
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	4.142,8	3.816,8	3.922,3	2,8
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	813	607	720	18,6
6114	Diğer giyim eşyası	4.443,8	4.012,1	4.461,6	11,2

6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	11.290,7	10.339,4	11.878,2	14,9
6116	Eldiven	2.629,1	2.140,4	2.963,7	38,5
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	2.359,3	2.082,1	2.491,5	19,7
	Toplam	179.022	159.185,5	182.421,6	14,6

Kaynak: ITC Trademap

Ülkeler bazında bakıldığında, 2010 yılı itibarıyla örme hazır giyim ihracatında Çin (%36,4), Hong Kong (%6,8), Bangladeş (%5,0), Almanya (%4,3), Türkiye (%4,2), İtalya (%4,0), Vietnam (%2,8), Hindistan (%2,5), Fransa (%2,1), Belçika (%2,1), İspanya (%1,8), Hollanda (%1,6), Kamboçya (%1,6) ve Endonezya'nın (%1,6) ilk sıralarda yer aldığı görülmektedir.

Örülmemiş hazır giyim ihracatında ise Çin (%31,8), İtalya (%6,5) ve Hong Kong (%6,1) ilk üç sırada yer almıştır. Bu ürünlerin ihracatında önde gelen diğer ülkeler ise Almanya (%5,3), Bangladeş (%4,3), Hindistan (%3,5), Vietnam (%3,4), Fransa (%3,1), Türkiye (%2,7), İspanya (%2,5) ve Endonezya (%2,1) olmuştur.

Dünya Örülmemiş Giyim İhracatı (Milyon ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2008	2009	2010	Değişim (%) (09/10)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	9.063,6	8.190,3	9.487,5	15,8
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	11.568,1	10.127,1	11.642,8	15,0
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	40.939,2	34.461,7	36.169,7	5,0
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	53.639,4	45.562,5	47.962,6	5,3
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	13.182,7	11.459,4	12.859,4	12,2
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	11.205,1	10.049,5	10.700,1	6,5
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1.655,3	1.366,6	1.388,6	1,6
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	2.464	2.168,2	2.078,3	-4,1
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	2.504,8	2.155,4	2.310,1	7,2
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	7.943,3	7.636,4	9.297,4	21,8
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	9.725,3	8.053	8.875,6	10,2
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	10.678,4	8.158,5	9.588,1	17,5
6213	Mendil	196	185	180	-2,6
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	2.860,9	3.040,9	3.508,2	15,4
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	1.245,1	941	981	4,2
6216	Eldiven	719	654	796	21,7
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	2.340,7	1.891,2	2.093,5	10,7
	Toplam	181.933,1	156.102,4	169.920,4	8,9

Kaynak: ITC Trademap

Ülkeler bazında 2010 yılı örme hazır giyim ithalatında A.B.D. (%23,7), Almanya (%9,5), Japonya (%7,5), İngiltere (%6,6), Fransa (%5,9), Hong Kong (%5,2), İtalya (%4,6), İspanya (%3,7), Hollanda (%2,5), Kanada (%2,3) ve Belçika'nın (%2,2) ilk sıralarda olduğu görülmektedir.

Örülmemiş hazır giyim ithalatında da benzer şekilde A.B.D. (%20,8), Almanya (%9,6), Japonya (%7,8), İngiltere (%6,6), Fransa (%5,9), İtalya (%4,7), Hong Kong (%4,2), İspanya (%4), Belçika (%2,8), Hollanda (%2,7) ve Kanada (%2,2) ilk sıralarda yer almıştır.

2009 yılı itibarıyla dünya toplam hazır giyim ithalatının %21,7'sini (66,8 milyar dolar) ABD, %10'unu da Almanya (31 milyar dolar) gerçekleştirmiştir.

Dünya Örme Giyim İthalatı (Milyon ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2008	2009	2010	Değişim (%) (09/10)
6101	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	2.174,8	1.987,6	2.249,6	-6,9
6102	Kadın/kız çocuk için dış giyim	3.049,6	2.807	3.170	-8,1
6103	Erkek/erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs	3.688,5	3.959,8	4.642,3	1,6
6104	Kadın/kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, pantolon vs.	13.840,2	14.618,9	18.225,7	6,0
6105	Erkek/erkek çocuk için gömlek	7.368,4	6.484,2	7.229,8	-12,9
6106	Kadın/kız çocuk için bluz, gömlek, gömlek; bluz	7.338,6	6.051,9	6.207,6	-17,7
6107	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	4.855,1	4.345,9	5.068	-10,7
6108	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	10.503,4	9.408,7	10.364,1	-10,6
6109	Tişört, fanila, diğer iç giyim eşyası	31.356,8	28.126,6	31.248	-10,2
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya	50.746,1	45.674,5	48.032,5	-9,8
6111	Bebek için giyim eşyası	6.295,3	5.912	6.327,7	-5,9
6112	Spor kıyafetleri, kayak, yüzme kıyafetleri	4.055,4	3.673,3	3.783,2	-9,6
6113	Emdirilmiş, sıvanmış mensucattan örülmüş giyim eşyası	600	485	543	-4,8
6114	Diğer giyim eşyası	4.299,3	4.069,3	4.615,8	-5,0
6115	Çorap; külotlu, kısa; uzun konçlu, soketler	9.680	9.058,4	10.534,2	-6,1
6116	Eldiven	2.580,7	2.096,6	2.844	-17,5
6117	Giyim eşyasının diğer aksesuarı; hazır aksesuar ve parçaları	2.255,8	2.091,3	2.491,5	-4,8
	Toplam	164.688,4	150.852,1	167.578,6	-8,3

Kaynak: ITC Trademap

Dünya Örülmemiş Giyim İthalatı (Milyon ABD \$)

GTİP No	Ürün Tanımı	2008	2009	2010	Değişim (%) (09/10)
6201	Erkek/erkek çocuk için dış giyim	9.308,1	8.224,4	9.079	10,4
6202	Kadın/kız çocuk için dış giyim	12.791	11.152,4	12.184	9,3
6203	Erkek/erkek çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	38.893,4	33.084,1	35.273,4	6,6
6204	Kadın/kız çocuk için takım, takım elbise, ceket vs.	53.437,5	45.828,4	48.205,3	5,2
6205	Erkek/erkek çocuk için gömlek	13.311,8	11.424,2	12.802,6	12,1
6206	Kadın/kız çocuk için gömlek, bluz, vs.	12.338,2	11.163	12.075,5	8,2
6207	Erkek/erkek çocuk için iç ve gece giyim eşyası	1.543,8	1.349,6	1.437,8	6,5
6208	Kadın/kız çocuk için iç ve gece giyim eşyası	2.526,3	2.149,1	2.241	4,3
6209	Bebek için giyim eşyası ve aksesuar	2.896,9	2.609,5	2.819,5	8,0
6210	Plastik, kauçuk sıvanmış, emdirilmiş elyaftan hazır giyim eşyası	6.471,8	6.328,9	6.885	8,8
6211	Kadın/kız çocuk için spor, kayak ve yüzme kıyafetleri vb giyim eşyası	8.266,3	7.443,5	8.028,1	7,9
6212	Sütyen, korse, korse kemer, pantolon askısı, çorap bağı, jartiyer	9.672,4	8.576,9	9.850,9	14,9
6213	Mendil	213	184	186	1,1
6214	Şal, eşarplar, fularlar, kaşkollar, peçe ve duvaklar vb eşya	2.293,9	2.706,6	3.262,3	20,5
6215	Boyun bağı, papyon kravat ve kravatlar	1.208,5	943	974	3,3
6216	Eldiven	818	759	888	16,9
6217	Giyim eşyasının hazır teferruatı, parçaları, aksesuarları	2.457,1	1.953,3	2.193,4	12,3
	Toplam	178.449	155.881,8	168.387,8	8,0

Kaynak: ITC Trademap

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Telefon: +90 312 204 75 00
www.ekonomi.gov.tr
<http://blog.ibp.gov.tr>
Çağrı Merkezi: 444 43 63